

ELDRERÅDET

Møteprotokoll

Dato: 15.01.2019 kl. 10.30
Sted: Møterom Kammerset (B227), på Fylkets Hus,
Steinkjer
Møteleder: Hildur Fallmyr

Til stede: Hildur M. Fallmyr, Lars Gunnar Liabø, Bjørn Ole
Gurihus, Sveinung Gundersen, Gudrun Karin Talmo,
Egil Haugbjørg, Finn Røe, Marie Birgitte Aashagen og
Ellrun Thun Saur

For øvrig Folkehelsekoordinator Kyrre Kvistad og prosjektleder
møtte: Kjell Øivind Arntzen, jfr program
Fra adm. møtte: Sekretær Ann-Karin Melllingen

Program for dagen:

Kl 10.30 Møtestart med behandling av faste saker
Kl 11.00 Folkehelsealliansen v/folkehelsekoordinator Kyrre Kvistad,
jf presentasjon lagt på møtet
Kl 11.45 Lunsj
Kl 12.30 Velferdsteknologi – Orientering fra prosjektleder Kjell
Øivind Arntzen om prosjektet Velferdsteknologi i Namdal,
jf presentasjon lagt på møtet.
Kl 13.30 Saksbehandling forts.

SAKSLISTE

Side

1/19	Godkjenning av innkalling og sakliste for Eldrerådet Trøndelag sitt møte 15. januar 2019	3
2/19	Godkjenning av møteprotokoll for Eldrerådet Trøndelag sitt møte 5. desember 2018	3
3/19	Leders orientering - Eldrerådets møte 15. januar 2019	4
4/19	Aktivitetsplan 2019 for Eldrerådet Trøndelag	5
5/19	Uttalelse til budsjett 2019 for Eldrerådet Trøndelag	5

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

<u>6/19</u>	Ungdommens fylkesting - Vedtatt arbeidsprogram 2018/2019	6
<u>7/19</u>	Regional plan for arealbruk i Trøndelag - Planprogram på høring	7
<u>8/19</u>	Landskonferansen for fylkeskommunale eldreråd 2019 - Uttalelser fra Eldrerådet Trøndelag	12

Annet

Høring – ny forskrift om råd for eldre, for personer med funksjonsnedsettelse og for ungdom

Saker til behandling

1/19 Godkjenning av innkalling og sakliste for Eldrerådet Trøndelag sitt møte 15. januar 2019

Eldrerådet sitt vedtak

Innkalling og sakliste for Eldrerådet Trøndelag sitt møte 15. januar 2019 godkjennes.

Votering

Fylkesrådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Fylkesrådmannens innstilling:

Innkalling og sakliste for Eldrerådet Trøndelag sitt møte 15. januar 2019 godkjennes.

2/19 Godkjenning av møteprotokoll for Eldrerådet Trøndelag sitt møte 5. desember 2018

Eldrerådet sitt vedtak

Møteprotokoll for Eldrerådet Trøndelag sitt møte 5. desember 2018 godkjennes.

Behandling

Til høringssakene som ble behandlet:
Eldrerådets vedtak/uttalelser ble fremmet og vedlagt saken under fylkestingets behandling.

Votering

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Fylkesrådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Fylkesrådmannens innstilling:

Møteprotokoll for Eldrerådet Trøndelag sitt møte 5. desember 2018 godkjennes.

3/19 Leders orientering - Eldrerådets møte 15. januar 2019

Eldrerådet sitt vedtak

Orientering gitt i møtet tas til orientering.

Felles konferanser for eldrerådet og RLF vår og høst 2019:

Eldrerådets medlemmer, som har anledning, deltar på oppstartskonferansen 27. mars i Namsos. Hildur Fallmyr, Egil Haugbjørg og Sveinung Gundersen deltar på konferansen til høsten som arrangeres i Trondheim. I tillegg oppfordres medlemmer som sogner til Trondheim å delta på denne dagen.

Behandling

Leder, Hildur Fallmyr orienterte om følgende:

- Fra gjennomføringskonferansen for eldrereformen Leve hele Livet, 11. desember i Trondheim.
- Fra møte med RLF-AU 14. januar vedrørende planlegging av felles konferanser for kommunale eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Forslag til deltakelse fra Eldrerådet;

Eldrerådets medlemmer, som har anledning, deltar på oppstartskonferansen 27. mars i Namsos. Hildur Fallmyr, Egil Haugbjørg og Sveinung Gundersen deltar på konferansen til høsten som arrangeres i Trondheim. I tillegg oppfordres medlemmer som sogner til Trondheim å delta på denne dagen.

Votering

Innstilling og forslag fremmet i møtet ble enstemmig vedtatt.

Innstilling:

Orientering gitt i møtet tas til orientering.

4/19 Aktivitetsplan 2019 for Eldrerådet Trøndelag

Eldrerådet sitt vedtak

1. Eldrerådet Trøndelag vedtar vedlagte Aktivitetsplan 2019.01.
2. Aktivitetsplanen legges til grunn ved utarbeidelse av budsjett-forslag 2019 for Eldrerådet Trøndelag.
3. Aktivitetsplanen suppleres med de 2 avtalte dagkonferanser sammen med RLF.

Behandling

Plan for regionale konferanser om universell utforming og velferdsteknologi ble presentert i møtet.

Tilleggsforslag:

Aktivitetsplanen suppleres med de 2 avtalte dagkonferanser sammen med RLF.

Votering

Fylkesrådmannens innstilling, med tillegg foreslått i møtet, ble enstemmig vedtatt.

Fylkesrådmannens innstilling:

1. Eldrerådet Trøndelag vedtar vedlagte Aktivitetsplan 2019.01.
2. Aktivitetsplanen legges til grunn ved utarbeidelse av budsjett-forslag 2019 for Eldrerådet Trøndelag.

5/19 Uttalelse til budsjett 2019 for Eldrerådet Trøndelag

Eldrerådet sitt vedtak

1. Med bakgrunn i vedtatt aktivitets- og møteplan 2019 for Eldrerådet Trøndelag settes budsjetttrammer 2019 til kr 300.000,-.

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

2. Saken legges fram for Forretningsutvalget i forbindelse med deres behandling av detaljert budsjett for 2019.
3. Det må også tas hensyn til møtekostnader på grunn av stor geografisk spredning.

Behandling

Tilleggsforslag:

Det må også tas hensyn til møtekostnader på grunn av stor geografisk spredning.

Votering

Fylkesrådmannens innstilling og tilleggforslag ble enstemmig vedtatt.

Fylkesrådmannens innstilling:

1. Med bakgrunn i vedtatt aktivitets- og møteplan 2019 for Eldrerådet Trøndelag settes budsjettrammer 2019 til kr 300.000,-.
2. Saken legges fram for Forretningsutvalget i forbindelse med deres behandling av detaljert budsjett for 2019.

6/19 Ungdommens fylkesting - Vedtatt arbeidsprogram 2018/2019

Eldrerådet sitt vedtak

Saken tas til orientering.

Behandling

Forslag:

Saken tas til orientering.

Votering

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Fylkesrådmannens innstilling:

Hovedutvalget tar saken til orientering.

7/19 Regional plan for arealbruk i Trøndelag - Planprogram på høring

Eldrerådet sitt vedtak

Eldrerådet vil komme med følgende høring til Regional plan for arealbruk i Trøndelag – Planprogram på høring;

Eldrerådet vil understreke betydningen av følgende problemstillinger i planprogrammet:

1. Folkehelse:

Det er viktig at man tar sikte på større innsats for å påvirke de faktorer direkte eller indirekte som fremmer befolkningens helse og trivsel. Dette skal omfatte både helsefremmende og forebyggende arbeid.

Dette arbeidet vil ha stor betydning for hele befolkningsgruppen i Trøndelag, og spesielt vil det ha mye å bety for den stadig økende eldre del innbyggerne.

Det er viktig å legge til rette for aktivt friluftsliv for alle aldersgrupper.

2. By- og stedsutviklingen:

Det er en viktig målsetting å satse på utvikling av livskraftige regionsentra og distrikter.

En balansert utvikling i hele fylket må være et overordnet mål. Man må «ta hele fylket i bruk».

Trøndelag blir et «fattigere» område å bo i og «Trønderkulturen» vil bli fattigere om vi ikke sørger å vitalisere hele fylket. Mange distrikter kan bli befolket av en aldrende befolkning om man ikke setter inn aktive tiltak for å øke aktiviteten i mange distriktskommuner. Landbruk alene kan ikke oppebære disse distriktskommunene.

3. Senterstruktur med levende og aktive sentra og gode transportløsninger:

«By og land må gå hand i hand!»

Det må skapes en gjensidig forståelse for at byene – og især Trondheim er avhengig av sitt omland og at distriktene er avhengige av at Trondheim, de mindre byene og regionsentra kan få utvikle seg som servicesentra for sine regioner.

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Byene skal ikke utvide sine arealer på bekostning av omlandet, men de må vokse innover slik planprogrammet gir signaler om.

Gode og miljøvennlige transporttilbud mellom logistikkentra og regionene må raskt bli etablert med minimalistiske forbruk av dyrka og dyrkbar jord.

Sjøverts transport av personer og gods må prioriteres. Nytt logistikk-knutepunkt for Trondheimsfjordområdet må etableres med direkte tilknytning til havn og jernbane. Miljøpakken må utvides til å gjelde større områder enn Trondheimsregionen, og moderniseringa av Trønderbanen og Meråkerbanen må snarest bli gjennomført.

4. Handelsknutepunkt:

Kommunene må – som foreslått- benytte sin myndighet til å samle etableringer av detaljhandel og transport og annen arealkrevende handel i sine kommuneplaner. Fri lokalisering av kjøpesentra utenfor den tradisjonelle «kjøpmannssonen» må begrenses slik at bykjernene overlever med mangesidige tilbud.

Forslaget om å lage nye og oppdaterte retningslinjer av handelslokalisering i Trøndelag støttes.

5. I 2030 har Trøndelag bærekraftig produksjon av mat og bioråstoff:

Jordvern er et sentralt tema i denne sammenheng. Den omfattende nedbyggingspolitikken i Trondheim og andre regionsentra må stoppes. Dette må – som i forslaget – også omfatte jordbrukets egen nedbygging av dyrka og dyrkbar jord.

Jordvernssynspunktet må også veie tungt ved utbygging av veier og jernbaner og andre offentlige formål.

Det er også viktig å legge til rette for utnyttelse av beiteressurser i utmark for å øke den nasjonale matproduksjonen basert på lokale råstoffer. «Skrapskogressursen» må utnyttes til produksjon av bioråstoff sammen med bl.a. avfall fra fiske- og oppdrettsvirksomheten m.v.

6. Vern av kulturminner:

Den samfunnsmessige verdien av kulturminner i Trøndelag kan ikke overdrives i arealplanleggingen.

Kulturminner er viktig for opplevelser og identitetsbygging. Dette danner et viktig grunnlag for bolyst, trivsel, folkehelse og reiseliv.

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Eldrerådet ser som talsmann for den eldre del av befolkningen, viktigheten av å bevare minner fra den kulturen og historia vårt samfunn er tuftet på. Vi hilser en regional plan for kulturminner i en historisk region som vår, meget velkommen.

7. Næringsutvikling – i et bærekraftig Trøndelag.

I planutkastet er det sitert en rekke sentrale delmål fra Trøndelagsplanen for årene 2019 - 2030. Eldrerådet støtter disse delmålene fullt ut. Trøndelag har mange gode forutsetninger for å utvikle næringslivet basert på kunnskap, naturressurser og en framoverlent befolkning.

Eldrerådet vil framheve behovet for en samordning av kunnskapsvirksomhetene ved NTNU og Universitetet Nord. Disse kunnskapsbasene kan utfylle hverandre og bidra til enda mer nytenkning innen teknologi, rene kunnskapsfag og utnytting av havressursene m.m.

Det må utarbeides en helhetlig plan for utnytting av energiproduksjon basert på ikkefossilt drivstoff. Denne planen må vektlegge hensyn til bosetting, plante- og dyreliv, opplevelser og rekreasjon og beitenæringer som reindrift og husdyrhold m.m.

Behandling

Forslag fremmet i møtet:

Eldrerådet vil understreke betydningen av følgende problemstillinger i planprogrammet:

1. Folkehelse:

Det er viktig at man tar sikte på større innsats for å påvirke de faktorer direkte eller indirekte som fremmer befolkningens helse og trivsel. Dette skal omfatte både helsefremmende og forebyggende arbeid.

Dette arbeidet vil ha stor betydning for hele befolkningsgruppen i Trøndelag, og spesielt vil det ha mye å bety for den stadig økende eldre del innbyggerne.

Det er viktig å legge til rette for aktivt friluftsliv for alle aldersgrupper.

2. By- og stedsutviklingen:

Det er en viktig målsetting å satse på utvikling av livskraftige regionsentra og distrikter.

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

En balansert utvikling i hele fylket må være et overordnet mål. Man må «ta hele fylket i bruk».

Trøndelag blir et «fattigere» område å bo i og «Trønderkulturen» vil bli fattigere om vi ikke sørger å vitalisere hele fylket. Mange distrikter kan bli befolket av en aldrende befolkning om man ikke setter inn aktive tiltak for å øke aktiviteten i mange distriktskommuner. Landbruk alene kan ikke oppebære disse distriktskommunene.

3. Senterstruktur med levende og aktive sentra og gode transportløsninger:

«By og land må gå hand i hand!»

Det må skapes en gjensidig forståelse for at byene – og især Trondheim er avhengig av sitt omland og at distriktene er avhengige av at Trondheim, de mindre byene og regionsentra kan få utvikle seg som servicesentra for sine regioner.

Byene skal ikke utvide sine arealer på bekostning av omlandet, men de må vokse innover slik planprogrammet gir signaler om.

Gode og miljøvennlige transporttilbud mellom logistikkentra og regionene må raskt bli etablert med minimalistiske forbruk av dyrka og dyrkbar jord.

Sjøverts transport av personer og gods må prioriteres. Nytt logistikk-knutepunkt for Trondheimsfjordområdet må etableres med direkte tilknytning til havn og jernbane. Miljøpakken må utvides til å gjelde større områder enn Trondheimsregionen, og moderniseringa av Trønderbanen og Meråkerbanen må snarest bli gjennomført.

4. Handelsknutepunkt:

Kommunene må – som foreslått- benytte sin myndighet til å samle etableringer av detaljhandel og transport og annen arealkrevende handel i sine kommuneplaner. Fri lokalisering av kjøpesentra utenfor den tradisjonelle «kjøpmannssonen» må begrenses slik at bykjernene overlever med mangesidige tilbud.

Forslaget om å lage nye og oppdaterte retningslinjer av handelslokalisering i Trøndelag støttes.

5. I 2030 har Trøndelag bærekraftig produksjon av mat og bioråstoff:

Jordvern er et sentralt tema i denne sammenheng. Den omfattende nedbyggingspolitikken i Trondheim og andre regionsentra må stoppes.

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Dette mål – som i forslaget – også omfatte jordbrukets egen nedbygging av dyrka og dyrkbar jord.

Jordvernssynspunktet må også veie tungt ved utbygging av veier og jernbaner og andre offentlige formål.

Det er også viktig å legge til rette for utnyttelse av beiteressurser i utmark for å øke den nasjonale matproduksjonen basert på lokale råstoffer. «Skrapskogressursen» må utnyttes til produksjon av bioråstoff sammen med bl.a. avfall fra fiske- og oppdrettsvirksomheten m.v.

6. Vern av kulturminner:

Den samfunnsmessige verdien av kulturminner i Trøndelag kan ikke overdrives i arealplanleggingen.

Kulturminner er viktig for opplevelser og identitetsbygging. Dette danner et viktig grunnlag for bolyst, trivsel, folkehelse og reiseliv.

Eldrerådet ser som talsmann for den eldre del av befolkningen, viktigheten av å bevare minner fra den kulturen og historia vårt samfunn er tuftet på. Vi hilser en regional plan for kulturminner i en historisk region som vår, meget velkommen.

7. Næringsutvikling – i et bærekraftig Trøndelag.

I planutkastet er det sitert en rekke sentrale delmål fra Trøndelagsplanen for årene 2019 - 2030. Eldrerådet støtter disse delmålene fullt ut.

Trøndelag har mange gode forutsetninger for å utvikle næringslivet basert på kunnskap, naturressurser og en framoverlent befolkning.

Eldrerådet vil framheve behovet for en samordning av kunnskapsvirksomhetene ved NTNU og Universitetet Nord. Disse kunnskapsbasene kan utfylle hverandre og bidra til enda mer nytenkning innen teknologi, rene kunnskapsfag og utnytting av havressursene m.m.

Det må utarbeides en helhetlig plan for utnytting av energiproduksjon basert på ikkefossilt drivstoff. Denne planen må vektlegge hensyn til bosetting, plante- og dyreliv, opplevelser og rekreasjon og beitenæringer som reindrift og husdyrhold m.m.

Votering

Fremlagte forslag i møtet ble enstemmig vedtatt.

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Fylkesrådmannens innstilling:

Planprogrammet tas til orientering.

8/19 Landskonferansen for fylkeskommunale eldreråd 2019 - Uttalelser fra Eldrerådet Trøndelag

Eldrerådet sitt vedtak

1. Eldrerådet Trøndelag vedtar fremlagte forslag til uttalelser (3).
2. Fremlagte forslag til uttalelser sendes Landskonferansen for fylkeskommunale eldreråd 2019 innen fristen, som er 15.02.2019.

Behandling

Følgende forslag til uttalelser ble lagt fram i møtet:

1. Flere reisetilbud for reisende som ikke sogner til Gardermoen, Flesland og Torp flyplasser m.v.
2. Universell tilgjengelighet gjelder flere enn de som har nedsatt fysiske ferdigheter
3. Utenforskap

Forslag til vedtak:

1. Eldrerådet Trøndelag vedtar fremlagte forslag til uttalelser (3).
2. Fremlagte forslag til uttalelser sendes Landskonferansen for fylkeskommunale eldreråd 2019 innen fristen, som er 15.02.2019.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Fylkesrådmannens innstilling:

Saken legges fram uten innstilling til vedtak.

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Annet

Høringsbrev med høringsnotat vedrørende Ny forskrift om råd for eldre, for personer med funksjonsnedsettelse og for ungdom ble delt ut i møtet.

Dokumentene legges ut på eldrerådets møte 15.01.19.

Eldrerådet får dette som egen sak i sitt møte 26. mars 2019.

Orienteringer

Folkehelsealliansen i Trøndelag v/Kyrre Kvistad

35 organisasjoner er nå medlemmer i Folkehelsealliansen.

Opptak av nye medlemmer skjer en gang årlig, i forbindelse med årskonferansen.

Fylkeskommunens rolle:

Dette er et partnerskap, hvor FK har tatt på seg sekretariatsrollen for alliansen.

Viktig med stort nettverk for å kunne gjennomføre ulike tiltak og framstør.

Befolknings-strategisk tilnærming er tenkningen bak folkehelsearbeidet.

Kommunikasjon og praktiske tiltak er i hovedsak alliansens arbeidsområde.

Folkehelseloven basert på 5 grunnleggende prinsipper setter klare retningslinjer for alliansen og vårt arbeide.

A-B-C-satsing er hovedfokus i de neste årene.

Alle kommuner i Trøndelag har kontaktpersoner på folkehelseområdet.

Folkehelsekoordinator i de fleste kommuner, med ulik stillingsprosent.

Det vises for øvrig til vedlagte presentasjon fra møtet.

Velferdsteknologi – Orientering fra prosjektleder Kjell Øivind Arntzen om prosjektet Velferdsteknologi i Namdal (VINA)

Viktig med trygghet og mestring for hvert eneste individ.

Nasjonalt program for velferdsteknologi, St.meld 29; Omsorg 2020, er bakgrunnen for prosjektet.

Namdalen er en stor og kompleks region. Bindal og Osen er inkludert i tillegg.

Prosjektet er også innlemmet i Trøndelagsløftet.

Det vises for øvrig til vedlagte presentasjon fra møtet.

Møtet slutt kl 15.45